

Cena numeru  
60 mk.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Miesięcznie „ 1100.

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 1400

poza Łodzią egz. 66

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41

TELEFON 28,

Łódź.

# ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 7 września 1922 roku.

## WIADOMOŚCI POLITYCZNE

### Wschodnia granica Polski.

(wp) Dnia 5 września na plenarnym posiedzeniu mieszanej komisji granicznej na Wschodzie, została ostatecznie uzgodniona opinia obu delegacji: polskiej i sowieckiej, co do reszty punktów spornych, wszystkich bez wyjątku od cinków granicznych. W ten sposób zostały całkowicie ukończone prace ustalenia granic między republiką sowiecką Rosji, Białorusi i Ukrainy, a Rzeczpospolitą Polską od Dźwiny do Dniestru.

Obecnie odbywa się wbijanie słupów granicznych na tych odcinkach oraz obustronne przesuwanie posterunków granicznych na właściwą linię. (o)

### Kandydat na wicemin. spr. wewn.

(wp) „Kurier“ dowi duży się, że prezydent ministrów p. Nowak wysuwa kandydaturę p. Reinlendera, dwuletniego dyrektora policji we Lwowie na wiceministra spraw wewnętrznych. (2)

### Order Orła Białego dla prezyd. Brazylii,

(wp) Z okazji stulecia republiki brazylijskiej Naczelnik Państwa przesłał order Orła Białego prezydentowi teże republiki. Oznaki orderu wręczył prezydentowi poseł polski w Brazylii p. Pruszyński. (2)

### Przeciw ekscesom gdańskim,

(wp) Polska i akcja w gdańskim sejmie wniosie na posiedzeniu sobotniem interpelację w sprawie ostatnich krwawych antyfrancuskich ekscesów w Gdańsku. (2)

### Posel czeński powrócił,

(wp) Posel czechosłowacki w Warszawie p. Maxa powrócił po 2-miesięcznym urlopie do Warszawy i objął znów urządowanie. (2)

## Stąd idą pieniądze dla polskiej sekcji komunistycznej.

ŁWÓW 6 (A. W.) Korespondent Agencji Wschodniej z pogranicza donosi: Kosztowności zabrane przez władze sowieckie z kościołów katolickich na Ukrainie umieszczono w tak zw. Narbankach. Rozporządzają się temi kosztownościami specjalnie stworzone instytucje tw. „Oddziały polskiego depozitu“. Kosztownościami temi finansowana jest akcja polskiej sekcji komunistycznej, której działalność ma na celu akcję wywrotową w Polsce. (2)

## Żydzi protestują.

KATOWICE 6. 9. (A. W.) „Kattowitzer Zeitung“ donosi, że do sekretariatu Ligi Narodów w Genewie miał wpłynąć protest żydów przeciw rzekomym wykroczeniom w Katowicach, (7)

## Skazani komuniści apelują.

POZNAN 6 (PAT) Skazani we wtorek w procesie o zdradę stanu: Porankiewicz, Kossowski i Szwab zgłosili wniosek o rewizję wyroku. (7)

Ogród Załogowy Przejazd 1. — — Dziś czwartek, 7 września

## Koncert Jubileuszowy

40 lecie założenia Orkiestry 1882—1922 r.

3740s1

pod dyrekcją twórcy Orkiestry Karola Namysłowskiego

Początek o godz. 8 wieczorem.

Uwaga! w Sobotę 9. Benefis St. Namysłowskiego. Niedzie 10. Ostatni Pożegnalny Koncert

## Strajk pocztowy w Warszawie i Poznaniu.

KONFERENCJA U INSPEKTORA PRACY POCZTOWCY NIE ZGODZILI SIĘ NA PRYZNANE PODWYŻKI. WOJSKO ZA STEPUJE STRAJKUJĄCYCH. STRAJK W POZNANIU.

WARSZAWA 6. 9 (AW) Strajk telegrafistów wybuchł dziś o g. 1 po południu na poczcie głównej, w oddziale na Chmielnej i w telegrafie przy ul. Fredry. Do aparatów stanęły wojskowe oddziały służby łączności, telegrafistów i telefonistów. Całości gmachów i porządku strzegą oddziały policji. Skutkiem objęcia miejsc opuszczonych przez oddziały wojskowe telegraf państwowy funkcjonuje bez przerwy.

WARSZAWA 6. 9 (AW) 6 b. m. w departamencie bezpieczeństwa M.S.W., pod przewodnictwem dyrektora Urbanowicza odbyła się narada w sprawie grożącego strajku pocztowego. Powzięto kilka uchwał.

WARSZAWA 6 (wł) Dzisiaj o godz. 12 i pół w południe wybuchł w Warszawie częściowy strajk pocztowy. Początkowo przerwały pracę urzędy pocztowe Nr. 1 i 2 (na dworcach kolejowych, oraz urzędy telegraficzne, które natychmiast zostały obsadzone wojskiem).

O g. 1 i pół objął strajk wszystkie urzędy pocztowe w Warszawie z wyjątkiem urzędu telefonów między-miastowych. Prowincja działa.

Wczoraj od godz. 2 i pół po południu do godz. 6—ej wieczorem odbywała się w gabinecie głównego inspektora pracy p. Klotta konferencja z przedstawicielami związków zawodowych pracowników poczt, telegrafów i telefonów, a dalej także z przedstawicielami związku maszynistów kolejowych i Zjednoczenia zaw. kolejarzy. Konferencja miała na celu

omówienie szeregu żądań wspomnianych pracowników.

Ministerjum skarbu rozpatrzywszy żądania pracowników, wyraziło zgodę na udzielenie pożyczek do wysokości 3—miesięcznej płacy dla pracowników, mających duże rodziny, natomiast wyklucza jakiegokolwiek zapomogi. Dalej Ministerjum Skarbu ma zamiar dokonać wielkich wysiłków, aby nowa ustawa o uposażeniu urzędników była załatwiona jeszcze w ciągu września b. r.

Maszynistom kolejowym przyznano wynagrodzenie za godzinę 200 m., zamiast 130 m. które pobierali dotychczas.

Konduktorom i służbie ruchu w ambulansach podniesiono godzinowe za nocną pracę, stosownie do rangi (60, 50 i 40 m. za godz.

Radjotelegrafisci otrzymali 25 proc. podwyżki.

Mimo to na dzisiejszej konferencji porannej do ugody nie doszło.

O ile kolejarze zdawali się być z dotychczasowego wyniku obrad zadowoleni, to Zw. pocztowców oświadczył, że nie bierze odpowiedzialności za dalszy rozwój wypadków.

Sprawa strajku przedstawia się bardzo niejasno. Żadna jawna organizacja nie przyznaje się jakoby brała udział w wywołanym strajku, widocznie więc działają tu wpływy ukryte organizacji nielegalnych.

POZNAŃ 6 (PAT) Zastrejkowali tu telegrafisci przy aparatach Hughes'a. Zostali oni zastąpieni przez wojsko. Pozatem praca idzie normalnie.

## Z Ligi Narodów.

GENEWA 6 (PAT) Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia Ligi Narodów rozpoczęło się od dokonania wyborów 6 wice-prezydentów. Wybrani zostali Balfour, Hannotau, Gomes, Branting, Dimono (Hiszpanja) Ninotto

Po dokonaniu wyborów przystąpiono do porządku dziennego. Lord Cecil poruszył sprawę wysp Alandzkich oraz wskazał na trudność rokowań w kwestji górnośląskiej, poczem wspomniał o organizacjach technicznych Ligi Narodów i o sprawie tranzytu i higieny i oświadczył, że prace Ligi nad zwalczaniem

niem opium, handlem żywym towarem, oraz troska o uchodźców wojennych są dziełami udowodniającymi rację bytu Ligi Narodów. (Możeby Liga zajęła się więcej temi sprawami a zostawiła w spokoju Małopolskę wschodnią i t. p. — Przyp. Red.)

PARYŻ 6. 9 (AW) Agencja Havasa donosi z Londynu o planie Roberta Cecila utworzenia przy Lidze Narodów komisji złożonej z 5 członków, któraby miała się zająć zbadaniem obecnej

## Kronika wyborcza

### LOKALE DLA OBWODOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH.

w) Wydział oświaty kultury wezwał kierowników miejskich szkół powszechnych których lokale zajęto na siedziby obwodowych komisji wyborczych aby niezwłocznie oddali wspomniane ubikacje do dyspozycji komisji obwodowych.

Jutro dnia 8 rozpocznie się urzędowanie sekretariatów komisji obwodowych i tegoż dnia do siedzib tych komisji dostarczone zostaną akta wyborcze oraz materiały piśmienne.

W dniu 9 września rozpoczną urzędowanie obwodowe komisje w pełnym składzie.

Oprócz lokali szkolnych na siedziby komisji obwodowych zostały zajęte również sale tańców.

Referat wyborczy ma wydać odezwę do ludności miasta, aby ułatwiała czynności komisjom obwodowym.

Do komisji tych jako sekretarze nowi pracownicy zaangażowani nie będą, gdyż w myśl ustawy sekretarzem jest członek komisji obwodowej, który funkcje swe pełni honorowo.

Przy starostwie łódzkim został utworzony referat wyborczy. Celem poinformowania gmin o taktyce przeprowadzenia wyborów, zorganizowano dwa zjazdy pisarzy i wójtów gminy na których wygłoszone zostały referaty o ordynacji wyborczej do seimu i senatu.

Komisja obwodowa XIV Łódź-powiat, Sieradz, Łask) wyplakatowała skład komisji okręgowej, oraz główne przepisy o ordynacji wyborczej. Obecnie ustalone zostały już składy komisji obwodowych, których lokale mieszczą się będą w szkołach powszechnych i urzędach gminnych. (2)

### KOBIETA W SENACIE

(w) Na Okręgowym zjeździe „Wyzwolenia” powiatów wrocławskiego, nieszawskiego i lipnowskiego, odbytym w dniu 27 sierpnia we Wrocławku, poseł Jadwiga Dziubińska, postawiona na pierwszym miejscu kandydatów po selskich z okręgu wrocławskiego, po stanowieniem zrzeczeniu się swej kandydatury, została wybrana przez aklamację na tymże zjeździe na kandydatkę do senatu z okręgu wrocławskiego. Jest to pierwsza kandydatura kobieca na stanowisko senatorskie. (1)

### ODRODZENIOWCY

(w) Korespondent „Dz. Poz.” w Nr. 201 donosi, iż w niedałym majątku, Piotrowszczyzna, właścicielka p. Aleksandra Karnicka, za czasów bolszewickich na hańbę imienia polskiego przyjmowała czynny udział w komitetach chłopskich, jeżdżąc z ostatnimi wyrzutkami po sąsiednich dworach, a dziś jako wybitna działaczka „Wyzwolenia” — Odrodzenia, występuje w duchu jaknajbardziej antypolskim i antypaństwowym.

Działalność tej czysto bolszewickiej frakcji, jaką jest grupa p. Karnickiej, Chomińskiego i t. d., poparta jest olbrzymimi funduszami i niewiadomego pochodzenia; według opinii miejscowych ludzi jednak pieniądze na Odrodzenie idą z kasy państwowej pod rozmaitymi pozorami, jako to: pomoc rolna, odszkodowania, i t. d.

O ile tak jest, niewiem, ale również prawdopodobną jest wersja, że pieniądze na wrogą Polsce agitację idą wprost z Bolszewiji. (1)

### NIEPOWODZENIA PASKARZY MIEJSKICH.

(w) W niedzielę ubiegłą odbył się w Wyższym Mazowiecku w. ec witosowców, który za mienił się w wielką manifestację narodową.

Posłowi Uzębłe nie dano mówić. Wśród kocię muzyki przywódcy ludowców uciekli z miasta.

Gorąco przyjęto przemówienie p. Z. Lud. M. Władka.

# Ostatnia faza wojny grecko-tureckiej.

ZUPEŁNA KLĘSKA GREKÓW. SMYRNA ZAGROŻONA. ODWOŁANIE NACZELNEGO WODZA.

RZYM 5 (PAT) Gemed Eddin bej przed stawiciel rządu Angory w Rzymie udzielił wywiadu współpracownikowi „Tribuny”, z którego to wywiadu wynika, że nawet w pełni rozwoju działań wojennych, Turcja jest gotowa podjąć rokowania, mające na celu przerwę lub zaprzestanie wrogich działań. Gemed Eddin bej zaznaczył jednak, że nie należy spodziewać się ani zawieszenia broni ani pokoju, o ile nie zostaną przyjęte uprzednio następujące warunki Turcji: 1) Ewakuacja Azji Mniejszej przez wojska greckie. 2) Przywrócenie niezawisłości Turcji w granicach narodowych. 3) Zwroćenie Turcji części Tracji położonej na południowy zachód od Maricy wraz ze świętym miastem Adrianopolem.

ATENY 5 (PAT) Havas. Rząd odwołał Handianestiego, ze stanowiska komendanta naczelnego wojsk Azji Mniejszej, mianując na jego miejsce Trikupisa. Dutmanisowi powierzył stanowisko zastępcy szefa sztabu generalnego, wreszcie postanowił zrekonstruować były sztab generalny wojsk Azji Mniejszej pod przewodnictwem Pallisa.

PARYŻ 6 (PAT) Donoszą tu, że na terytorjum Eshi-Szehir, Turcy zabrali około 200 armat. Zajęcie miasta Uszak potwierdza się. Straty greckie wynoszą 12 tysięcy ludzi.

ATENY 6 (PAT) Donoszą, że na wschód od Brussy wojska greckie odrzuciły zwycięsko nieprzwykłego i zmusiły go do odwrotu.

### MACHINACJĘ SKULSKIEGO.

(w) Jak się dowiadujemy tutejsze Stowarzyszenie urzędników państwowych zamierza wejść w porozumienie z jednym ze stronnictw politycznych celem przeprowadzenia własnego posła do Sejmu W dniu 9 b. m. o godz. 7 wieczorem w lokalu „Kurjera Łódzkiego” (wejście z Zawadzkiej Nr. 1) odbędzie się organizacyjne zebranie Komitetu Wyborczego „Polskie Centrum”. Na zebranie to zaproszonych osiadało przeszło 200 najwybitniejszych obywateli naszego miasta. Na konferencję tę przyjeżdżają specjalnie z Warszawy posłowie na czele z p. Leopoldem Skulskim. (5)

(w) Większość gmin kofczy już spisy wyborców, które będą 8 b. m. przedłożone komisji obwodowej do ustalenia. Spisy wyborców powiatu łaskiego będą rozpatrywane na komisji okręgowej Nr. 14. (5)

(w) Z ramienia województwa weszło do komisji okręgowej 2 członków sejmiku, zastępca starosty p. Dukwicz i 2 członków rady miejskiej. (5)

## TELEFONEM Z WARSZAWY.

### BANKI WARSZAWSKIE OFIARĄ OSZUSTW CZEKOWYCH.

\*) Wszystkie prawie bez wyjątku banki warszawskie padły ofiarą sfałszowanych czeków banków amerykańskich.

W tej chwili dokładnej cyfry nadużyć z czekami nie da się jeszcze ustalić. Zrealizowane przez banki warszawskie czeki wysyłane są do Ameryki i po upływie dopiero miesiąca i dłużej nadchodzi stamtąd odpowiedź, iż dany bank padł ofiarą sfałszowanego czeku.

Codzienna niemal poczta dostarczała bankowi „American Express Company” podrobione czeki wypłacone przez banki warszawskie.

Na skutek tego osobliwego zjawiska bank amerykański delegował do Warszawy jednego z najgłośniejszych w Ameryce defektywów kapitana Heslope.

LONDYN 6 (PAT) „Daily News” donosi że wczoraj odbył się pomiędzy przedstawicielami rządu francuskiego, angielskiego i włoskiego narady w sprawie doprowadzenia do skutku rozejmu w wojnie grecko-tureckiej. Jak słychać nastąpiło zupełne porozumienie. Przy puszczeniu, że głównym warunkiem będzie ewakuacja Azji Mniejszej przez Greków. Prawdopodobnie rząd angielski zażąda, ażeby Grecja ustąpiła również z Tracji. (1)

PARYŻ 6 (PAT) Według wiadomości z Konstantynopola, potwierdza się pogłoska o opuszczeniu przez Greków Brussy. Bitwa pod Brusą miała charakter bardzo zacięty. (7)

LONDYN 6 (PAT) „Daily Mail” donosi ze Smyrny. Ludność grecka ucieka masowo. Wszystkie okręty stojące w porcie smyrneńskim przeładowane są uchodźcami. Obywatele angielscy w myśl postanowień angielskiego konsula przewiezieni zostali na wyspę Cypr. (7)

WASZYNGTON 6 (PAT) Departament marynarki wysłał do Smyrny kilka torpedowców dla ochrony mienia i życia Amerykan. (7)

LONDYN „Daily Chronicle” donosi, że jutro odbędzie się posiedzenie angielskiej rady ministrów pod przewodnictwem Lloyd George’a. Posiedzenie to poświęcone będzie sprawie wojny turecko-greckiej oraz sprawie europejskiego położenia gospodarczego. (7)

Policja śledcza postanowiła za wszelką cenę wpaść na ślad szajki fałszerzów.

W dniu wczorajszym w oddziale Banku Handlowego na placu Bankowym komisarz Bachrach zatrzymał pośrednika giełdowego P. W., który miał fałszywe czeki amerykańskie.

Wzięty przez p. Sonenberga w krzyżowy ogień pytań P. W. wyznał wreszcie, że czeki otrzymał od niejakiego Adolfa Langera. Były to dwa czeki po 50 dolarów każdy.

Dalsze obserwacje skłoniły komisarza Bachracha do zatrzymania Majera Biniera z Lublina, jako jednego z uczestników szajki, okradającej banki warszawskie za pomocą fałszywych czeków amerykańskich.

W tej chwili policja śledcza jest już na tropie wykrycia całej szajki.

Straty banków wynoszą dotychczas milijardy. (2)

### ZJAZD PREZESÓW I PROKURATORÓW SĄDÓW APELACYJNYCH.

\*) Dn. 7 b. m. p. minister sprawiedliwości Makowski wyjechał do Torunia i Poznania celem zapoznania się z potrzebami tamtejszego sądownictwa 12 b. m. w Poznaniu pod przewodnictwem p. ministra odbędzie się zjazd prezesów i prokuratorów sądów apelacyjnych całej Rzplitej. (7)

### WYROKI NA PASKARZY NALEŻY OGŁASZAC NA WIDOCZNYM MIEJSCU.

\*) W jednym z pism wczorajszych ogłoszono wyrok sądu pokoju XIII okręgu skazując Władysława Kwiatkowskiego przy ul. Marszałkowskiej 60, za uprawianie lichwy mięsnej na sto tysięcy marek grzywny, względnie na arest dwumiesięczny.

Wyrok niniejszy — brzmi orzeczenie Sąd — ogłosić w trzech dziennikach na koszt skazanego.”

Jak sąd oszczędzał „koszt skazanego” paskarza, świadczy fakt, iż ogłoszenie wyroku podano w najtańszej rubryce ogłoszeń, w t. zw. drobnych. To ogłoszenie znika przytem wśród setek innych, a więc chybia celu, by pastarza postawić pod presją opinii publicznej. (1)



## Zadanie rzemieślnika.

W krajach, rozwiniętych pod każdym względem wystarczy, jeżeli rzemieślnik będzie spełniał swe fachowe zadania, gdyż inne jego role w społeczeństwie same z siebie się wyłonią i ułożą. Zupełnie inaczej jest u nas. Polskie społeczeństwo znajduje się jeszcze w stanie jakby płynnym, musi więc czuwać, aby okrzepnięcie tej płynnej masy nastąpiło w tej a nie innej formie. Forma powinna być zgodną z duchem narodu, odpowiadać przede wszystkim interesom ogólnonarodowym, następnie interesom poszczególnych warstw ludności.

W naszym społeczeństwie nikt nie ma prawa jedynie jeść, jedynie dbać o zabezpieczenie swoich potrzeb. Każdy, od ministra do wyrobnika, obowiązany jest do współdziałania w kształtowaniu tych form, w które uклада się nasze młode życie państwowe, narodowe i społeczne. Chodzi jednak o to, aby wiedzieć, co się czyni, jak się powinno robić, aby nie tworzyć głupstwa, które potem trzeba zmieniać. Zrozumiałem więc jest twierdzenie, iż praca rzemieślnika na zachodzie Europy jest niewystarczającą dla rzemieślnika polskiego.

Tam miasta są już formą dawno utworzoną, w której jedynie rozwija się dalsze życie. A w Polsce są to jedynie pewne gęsto zabudowane terytoria, zaludnione przez grupy ludzi, którzy, bez wspólnej myśli, często bez ładu i śladu, walczą o chleb powszedni. Co więcej, osiedla te są często mało polskie. Czemu jest tak a nie inaczej, nie tu czas mówić. Na teraz ważniejsze, aby to, co nazywamy miastem polskim, stało się jedną z form w którą uклада się życie narodowe. Aby ukladalo się ono w myśl interesów całego narodu, zgodnie z jego charakterem, zgodnie z interesami polskich miast. Dlatego też rzemieślnictwo, jako poważny czynnik miast, obowiązane jest do pracy nad kształtowaniem się życia miejskiego. Wytwórczość drobno przemysłowa jest zadaniem jednym, praca społeczna — drugim.

Należy wyęteżać wszelkie siły, aby forma naszego bytu miała cechę rdzennie polską, zwłaszcza w dobie dzisiejszej wyborów, kiedy rzemieślnik ma o b o w i ą z e k n a r o d o w y uważać, aby miasto nie wpadło w ręce dobrze zorganizowanych Niemców i ich lewicowych szabesgojów.

Rzemieślnik-mieszczanin dońce tego celu, jeżeli zrozumie rolę miasta w Polsce, swoją rolę w tym mieście. Jeżeli każdy jego czyn będzie skierowany nie tylko do pomnożenia swego dorobku, lecz również do pomnożenia duchowego stanu posiadania polskiego, do wzmożenia polskiego charakteru miasta. Do tego prowadzi dróg wiele, przede wszystkim droga rozumnej, celowej organizacji sfery rzemieślniczej, umiejętność współdziałania z innymi polskimi grupami ludności miejskiej.

Nawet słabsza liczebnie ludność polska może wziąć górę nad ludnością obcą. Trzeba tylko, aby każda akcja była obmyślona, jednolita i zdecydowana.

(5) km,

## Gwałty nad Polakami na Śląsku Opolskim.

(o) Choć już z górą półtora miesiąca minęło od chwili obsadzenia przez władze niemieckie Śląska opolskiego, sytuacja ani trochę nie zmieniła się ku lepszemu. Nowe zapewne nia i nowe przyrzeczenia rządu niemieckiego okazały się również bezwartościowe, jak i poprzednie, tj., poszły na wiatr. Władze niemieckie w dalszym ciągu uprawiają względem ludności polskiej na Śląsku Opolskim politykę gwałtów, rabunków i teroru. Nie tylko, że ludność polska pozbawiona jest wszelkiej pomocy i opieki władz, lecz naodwrot, zmuszona jest jeszcze ze strony tychże samych władz znosić szykany i cierpienia. W ostatnich czasach zanotowaliśmy znowuż szereg wypadków, dosadnie odzwierciedlających ohydny taktkę niemiecką, z których najcharakterystyczniejsze przytaczamy:

Do domu byłego woźty z Serzna Albina Tomaszewskiego przybyło dwóch żandarmerów, rzekomo dla sprawdzenia oszacowania szkód wyrządzonych przez orgeszowców pod czas jednego napadu. Jeden z przybyłych w obecności licznych świadków zwrócił się do obecnej żony gospodarza z następującą przemową: „Ci co wam wyrządzili te szkody, za mało się starali; powinni wam zrobić daleko

więcej szkód“ drugi zaś dodał: „Ja wam ich (orgeszowców) ponownie przyślę. My musimy tak zrobić i tak postępować, aby wszyscy Polacy przesiedlili się do Polski“. Komentarze zbyteczne.

2) Górnik Karol Walach, wypędzony przez Niemców postanowił wrócić do domu w Gliwicach, aby przywieść stamtąd swoje meble. W Bytomiu jednak napadła na niego banda orgeszowców i policjantów i poczęli w nieludzki sposób bić go kijami i kolbami od karabinów. Dwóch z bandytów pochwytyło go za ramiona i powlekło po ulicach wśród rżów i wymyślań ciągle zwiększającego się tłumu. Po upływie pewnego czasu zjawila się żandarmerja i odprowadziła Walacha do aresztu, gdzie przesiedział cały miesiąc.

Widzimy więc, że droga pokojowa, drogą umów i pertraktacji z Niemcami nic nie zdołamy wskórać, gdyż są one równoznaczne z przelewaniem z pustego w próżne, nie przyniosą do żadnego konkretnego rezultatu. Jedynym środkiem do zapobieżenia dalszych gwałtów bandytów niemieckich jest natychmiastowe zastosowanie względem Niemców odpowiednich represji. Jedynie bat przemówi im do przekonania.

## FRONT WSCHODNI EUROPY.

(o) Wojna światowa przez fraktat wersalski nie została ostatecznie zlikwidowana. Zmagania się wzajemne głównych przeciwników trwają w dalszym ciągu, tylko walka pro wadzi się w innej postaci: nie strategicznej, lecz polityczno-ekonomicznej.

Wojna 1914 r. miała być ostatecznym aktem tradycyjnej polityki Niemców „Drang nach Osten“ — zawładnięciem Rosją. Cel ten faktycznie, pomimo przegranej kampanii 1918 r., został przez nich, choć częściowo, dopięty, już się dokonywa, a nawet oficjalnie się ujawnia, chociażby w traktacie w Rapallo. Podobnego faktu nie należy sprowadzać do znaczenia złudnych celów handlowych. Niemcom chodzi nie o chwilowe korzyści merkantylne, plan jest zamierzony o doniosłości historyczno-państwowej na dalszą metę w szerokiej skali.

Niemcy mają po swej stronie niepokonanego sprzymierzeńca — międzynarodowe żydostwo, — z pomocą którego rozbija się entente z jednej strony i ujarzmią Rosję z drugiej. Kampania ta, którą się przeprowadza w formie przymierza niemiecko-żydowsko-bolszewickiego, obecnie przechodzi jeszcze fazę przygotowawczo-polityczną, zwykle poprzedzającą akcję strategiczną.

Dla przeprowadzenia zamierzonego pla-

nu i dopięcia swego celu Niemcom niezbędna jest bezpośrednia terytorjalna łączność z Rosją. To w pierwszym rzędzie zagraża państwowym, powstałym na gruzach upadłych trzech cesarstw: bezpośrednio Polsce i państwu bałtyckim, a pośrednio i malej entencie, t. j. naturalnym sprzymierzeńcom Francji, bez których ta ostatnia, wobec Niemiec opartych na zasobach nawet zrujnowanej Rosji, może się okazać w dosyć trudnym położeniu.

W danej chwili politycznie wojujące fronty tak się przedstawiają: z jednej strony — Niemcy, Rosja i międzynarodowe żydostwo, po drugiej stronie — Francja, Belgja, Polska, Jugosławja, Czechosłowacja, Rumunja, Łotwa i Estonja. Wymienione państwa sięlą rzeczy będą wciągnięte do walki decydującej i dlatego muszą dojść do wzajemnego porozumienia. Inne państwa mogą pozostać albo faktycznie neutralnymi, lub też w formie nieujawnionej stanąć po tej lub drugiej stronie.

Tak się zarysowuje sytuacja polityczna najbliższej przyszłości Europy i jeżeli chodzi o zażegnanie grożącego niebezpieczeństwa odwetu niemiecko-bolszewickiego i o zapewnienie rzetelnego pokoju, to może to być osiągnięte tylko przez należyte przygotowanie się pod względem polityczno-strategicznym zagrożonej strony.

## OBCY O MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ.

W jednym z pism szwajcarskich pt. „National-Zeitung“ wychodzącem w Bazylei, pojawiła się w ubiegłym tygodniu korespondencja z Warszawy, omawiająca sprawę Wschodniej Małopolski. Rozpatrując sprawę autonomii tej części Rzeczypospolitej, wspomina autor o wniosku posła Halbana, domagającym się od rządu przedstawienia projektu autonomii województw o mieszanej ludności, o konstytucji marcowej, która przewiduje możliwość takiej autonomii wojewódzkiej, a następnie tak ocenia wniosek PPS. o autonomii terytorjalnej dla wsch. części Małopolski:

„Tworzy to (ten wniosek) małe państwo w państwie polskim, przyczem na łup niedoścignętej polityczniejszej większości byłaby wydana ta warstwa ludności, która od wielu stuleci była pionierem kultury na krajach Polski. Wypadki 1919 r. pokazały, jak wyglądałyby owe rządy masy chłopskiej, która we krwi ma jeszcze instynkty zemsty z czasów pańszczyzny“.

Zastanawiając się nad rozwiązaniem kwestii wschodniej części Małopolski, dochodzi autor korespondencji do przekonania, że dla ustroju kantonalnego na wzór Szwajcarii, niema odpowiednich warunków tutaj, że raczej nadawałby się katastrof narodowy.

Ponieważ jednak świat chce uważać sprawę wschodniej części Małopolski za sprawę międzynarodową, przypomina autor art. 87 traktatu wersalskiego, który zastrzegł sprzymierzonym prawo późniejszego określenia granic Polski i późniejszą notę angielską z 20 lipca 1920, o czem tak mówi:

„Gdy wojska czerwone zwycięsko posuwały się naprzód, zagrażając Europie, został rząd polski w nocy angielskiej z 20 VII 1920 upoważniony do bezpośrednich układów z bolszewikami w sprawie polskich granic wschodnich... Z zawarciem układu pokojowego w Rydze i oświadczeniem desinteressment bolszewików w sprawie Wschodniej Małopolski, przestał ten kraj stanowić nierozwiązany zagadnienie międzynarodowe; jest to wewnętrzne polskie zagadnienie, jak było niem dawniej“.

To też — wierzy autor — mocarstwa zachodnie będą musiały uznać polskie granice wschodnie według traktatu ryskiego, „aby ziemia wschodniej Małopolski, przesiąknięta krwią polskiej młodzieży (której kulturalnie polski charakter niedawno przedstawiła prasa szwajcarska), nie stała się znowu źródłem niepokojów w Europie wschodniej“.

Pamiętajcie o sprawdzaniu list wyborczych.

## NA MARGINESIE.

Dziesięcioro przykazań  
wyborczych.

- 1) Pamiętaj przypilnować, aby nazwiska twojej żony i twoich dzieci, które ukończyły rok 21 były na liście wyborczej.
- 2) Pamiętaj sąsiadowi swojemu, znajomemu i wszystkim swoim przypomnieć, że mają listę wyborczą skontrolować.
- 3) Pamiętaj, abyś dnia 5-go listopada od dał głos na listę, która broni Polski, jako narodu i jako państwa.
- 4) Pamiętaj, że brak jednego głosu może spowodować klęskę przy wyborach.
- 5) Pamiętaj, że według nowego systemu głosowania olbrzymią rolę odgrywa ogólna liczba głosów, oddana na pewną listę.
- 6) Pamiętaj o tem, że dnia 5 listopada pójdziesz głosować każdy — więc idź i ty i wszyscy do urny, wstań z łóżka gdyż chory i kaź się zawieźć, wróć na miejsce głosowania, choćbyś niewiedzieć gdzie się znajdował. Tylko solidarność zwycięży.
- 7) Pamiętaj śmiało i otwarcie prostować kłamstwa i fałszywe historyczne agitatorów wyborczych. Nie bój się gwałtu — gdyż są tacy, co czuwają.
- 8) Pamiętaj, że gdy zawiedziesz i nie będziesz głosował — może Polska mieć co roku takie same przesilenia jak w tym roku.
- 9) Pamiętaj, że wina za złą gospodarkę w państwie spadnie na wyborców, jeżeli dadzą się zwięźszakom i szarlatanom wyborczym, opowiadającym cuda.
- 10) Pamiętaj bronić narodu polskiego przed rządami lewicowymi, nie dopuść, aby Polska stała się belwedersko-socjalistyczno-autokratyczno-imperjalistycznym państwem. (O)

## Ze świata.

## KOSZTEM WŁASNEGO ŻYCIA.

(§) W paryskiej szkole sztuk pięknych umieszczono pod jedną z arkad, okalających podwórze Muriera, posąg „Merkurego” z brązu, dzieło nowoczesne, wytrzymujące jednak zwycięsko porównanie z marmurami, będącymi kopjami słynnych rzeźb starożytnych, a stojącymi pod innymi arkadami.

Smutne są dzieje tego posągu.

Autor jego uczeń paryskiej szkoły sztuk pięknych, J. L. Brian, był artystą wielkiego talentu, lecz, niestety, bardzo biednym.

Posąg „Merkurego” wykończył w glinie

podczas bardzo ciężkiej zimy 1863—64 roku. Lecz nędzna pracownia artysty była nieopalana. Pewnej więc mroźnej nocy, obawiając się aby glina posągu nie popekała od mrozu, otulił swe dzieło jedyną koldrą, jaką posiadał, sam zaś siadł, czuwając nad swoją pracą.

Nazajutrz znaleziono go bez życia. Zmarł biedak na śmierć.

Koledzy zmarłego artysty urządzili pomiędzy sobą ślaskę dla odłania tak osalonego posągu w brązie. Dziś „Merkury” zdobi podwórze szkoły sztuk pięknych.

## AMERYKANSKA BARJERA DROGOWA.

(§) Według danych statystycznych amerykańskich kolei żelaznych w Stanach Zjednoczonych w roku 1921 zginęło ponad 1500 osób przez wypadki na skrzyżowaniach się kolei z szosami i drogami, a trzy razy tyle było ciężko rannych. W znacznej większości wypadków były to zderzenia pedzających „po amerykańsku” samochodów z kolejami a to dlatego że barjery, używane dotychczas nie wytrzymały rozpędu aut. Aby uniknąć tego rodzaju wypadków zbudowano w Chicago na skrzyżowaniach specjalne siatki z grubej plecionki stalowej, opartej na silnych sprężynach. Plecionka ta odgrywa rolę dawnej barjery i hamuje pedzące auta nie rozrywając się, tylko wyprężając stopniowo. Oddaje ona nieocenione usługi, zmniejszając w znacznym stopniu budżet wypadków samochodowych. (5)

## MILJARDY SKOCZKOW NA PRERJACH.

(§) Koniki polne, czyli tak zwane skoczki pojawiły się w olbrzymiej liczbie wzdłuż drogi kolejowej między Whitewood i Bellefourche w Ameryce, tak, że rolnicy i hodowcy by dla zostali zaalarmowani tym najazdem niepożądanych gości. Parowóz i wagony pociągu kolei Chicago and Northwestern skoczki obsiadły na dwa cale grubości. Miljardy skoczków, które obsiadły tory kolejowe zmiądzzył pociąg, ale jest to tylko drobna część zniszczonego roba ctwa. (O)

## ZAOCZNE STRACENIE SKAZANCOW.

(§) W mieście belgijskiem Bruges, na starożytnym placu ratuszowym odbyło się dnia 18 b.m. stracenie „in officio” dwu oficerów niemieckich skazanych zaocznie na śmierć za zamordowanie, podczas okupacji niemieckiej, mieszkańca Bruges, hr d'Udekens.

Jak przy prawdziwej egzekucji, kat wy stawił na placu szubienicę, poczem przybił do niej, na wysokości człowieka, wyrok sądu przysięgłych w Bruges, skazujący na śmierć żyjącego w Niemczech Rickolta barona von Gagerna i zmarłego już Jana Augusta księcia von Stolberg—Rossla.

Gdy wyrok był już przybity, dwu żandar mów stanęło konna, z dobytymi szablami, po

obu stronach szubienicy i w ciągu pół godziny pilnowało „wykonania wyroku”.

Dodać należy, że choć kara śmierci nie jest zniesiona w Belgii, to jednak od dawien dawna żadnego wyroku śmierci tam nie wykonano.

## SALA DO OPEROWANIA POD ZMNIJSZONEM CIŚNIENIEM.

(§) Dla operacji płuc potrzebne jest wielokrotnie, by płuca się nie marszczyły, lecz były wciąż nadete. „Umschau” № 30 r. 1922 poda je, że dla operacji tego rodzaju zbudowano w klinice w Monachium specjalną salę, hermetycznie zamkniętą tak, że powietrze z zewnątrz nie może się do niej dostać. W sali tej zmniejsza się ciśnienie atmosferyczne na 100 do 150 metrów ciśnienia rtęci (a więc do 650 mm). Operowany znajduje się cały w sali z lekarzem i asystentem, jedynie głowa jego wystaje poza nią i tam też siedzi się za narkozą; małe rozmiary sali umożliwiają tego rodzaju urządzenie. Różnica ciśnienia zewnętrznego i wewnętrznego sprawia wydeicie płuc, co jest dla operacji nie zbędne. Specjalny exhaustor usuwa zużyte powietrze, wprowadzając świeże, lecz bez wpływu na ciśnienie wewnętrzne. Dla wejścia do sali zbudowano hermetyczne szuzy. Przyrządy podaje się specjalnym aparatem pneumatycznym zaś dla komunikacji z lekarzem, siedzącym za narkozą, służy telefon. (O)

## ILU POLAKOW MIESZKA W AMERYCE?

(§) Wedle urzędowego sprawozdania o wyniku spisu ludności Stanów Zjednoczonych A. P. w r. 1920, ludność, posługująca się językiem polskim, jako swym językiem ojczystym, powiększyła się znacznie.

Liczba obywateli używających języka polskiego zwiększyła się mianowicie z 1,691,118 w roku 1910 do 2,436,895 w roku 1920, czyli o 447 procent. (5)

## CZŁOWIEK, KTÓRY NIE CHCIAŁ ZOSTAĆ MILJONEREM.

(§) Gdyby komuś u nas ofiarowywano milion choćby marek, nie namyślałby się długo z przyjęciem. A jednak znalazł się osobnik, który odrzucił milion — i to dolarów. Nazywa się Karol Garland ma lat 22. W spadku po ojcu dostał milion dolarów, lecz odrzucił spadek twierząc, że nie chce ani centa któregośoby sobie nie zarobił.

Nawet Amerykanie, którzy zwykle nieczemu się nie dziwią, przyjęli ten postępek ze zdumieniem.

Nie pomogły perswazje i nalegania, młody student upierał się przy swym heroicznym postanowieniu. Dopiero żonka wzięła się doń ostro i tak długo suszyła mu głowę, że należy dbać o los dziecka, aż zdecydował się przyjąć spadek, jednakże sam nie chce zeń korzystać. 200 tysięcy dolarów przekazał żonie, resztę zaś pewnemu towarzystwu.

Sam pracuje w pocie czola jako zwyczajny farmer i cieszy się dobrym humorem, którego ani na chwilę nie mać myśli o utraconym milionie. (5)

## Pamiętajcie o weteranach 63 roku

## ACINTO OCTAVIO PICON.

3)

## Ból.

Przez balkon uchylony w sąsiednim pokoju zaczęło wpływać powietrze, nasycone zapachami pół kwietnych dało się słyszeć donośne pianie kogutów, a potem falą jasności weszło światło dzienne, wiane cudnym światłem tysiąca ptaszek, które z szumem igrały w gałęziach drzew ogrodowych. Wszystko, co przychodziło z zewnątrz, oznaczało wolanie za odrodzeniem, za życiem a tam wewnątrz w komnacie beczyność i cisza zdawały się mościć drogę śmierci.

Marceli modlił się ciągle.

Lucjan postawił obok fiaszeczki szklanekę z wodą, do której należało wlać lekarstwo wszystko miał przygotowane, a nie mając siły ważyć się na straszny próbie, chodził wielkimi krokami po pokoju, spoglądając kiedy niekiedy trwożnie na fiaszeczkę i szklanekę.

Po wielu godzinach przygnębienia i niemocy Donna Ines ożywiła się jakby nieco, otworzyła oczy, poruszyła się i wyszeptala kilka słów bez związku. Wówczas Lucjan chwycił rękę do stołu, wziął fiaszeczke, otwo-

rzył i... co prędzej szorstko, jakby stchórzył postawił napowrót na stole.

Na odgłos podniósł Marceli głowę, a widząc w twarzy brata zmieszanie i twogę, podszedł do niego i zapytał cicho:

— Co to?

— Patrz — odparł, wskazując na matkę — poruszyła się, coś powiedziała, jest silniejsza... możeby organizm wytrzymał. To jest chwila stosowna... nie mam odwagi! żebyśmy to byli na klinice! Żeby to nie była ona!

— Myślisz, że toby ją uratowało?

— W wypadkach analogicznych... czasem lekarstwo skutkowało, czasem zawiodło.

Nagle chora poruszyła się i głosem ledwie słyszalnym wyszeptala:

— Wody!

Spojrzeli bracia po sobie, czytając w swych oczach niepewność, która ich trawiła, a staruszka powtórzyła głucho:

— Wody!... wody!

Ten głos, którego, jak się obawiali, nie mieli już słyszeć nigdy, poruszył do głębi ich dusze, przewracając ich idee w ten sposób, że każdy, nie zdając sobie z tego sprawy, szukał ocalenia istoty ukochanej nie w środkach sobie właściwych, ale w tem co bedac mu obojęt-

ne, obce i nieznanne, przybierało w jego oczach szatę cudowności.

W owej chwili zachwiała się wiara wierzącego załamała się niewiara sceptyka; mistyka przeniknęło wątplenie, a materialista dał się unieść nadziei. Wszystko to przeistoczył szorstki cios bólu.

Lucjan, lekarz, upadł na kolana przed Ukrzyżowanym, wielbiąc Go z całej duszy i szczerze, Marceli, kapłan, zbliżył się do stołu wziął fiaszeczke, wlał kilka kropel do wody i podtrzymując jedną ręką matkę, dał jej drugą ręką pić płyn tajemniczy. I gdy lekarz błagał niebo o miłosierdzie, kapłan rzucał się w objęcia wiedzy.

Od tej chwili Donnie Ines poczęło się zwolna polepszać. Odzyskała zdrowie i na nowo przez lat kilkanaście była pociechą smutnych i podporą biednych.

Bracia unikali odtąd starannie spotkania się. Każdy z nich posiadał tajemnicę drugiego i obaj czuli się zawstydzeni tą chwilą słabości o czem zresztą nikomu się nie przyznawali. A gdy niebezpieczeństwo minęło, odnowiły się w ich sercach dawne uczucia i ani Lucjan nie przypisywał mocy swej modlitwie, ani Marceli nie wierzył w skuteczność lekarstwa.

(Koniec)



## Zygzałki

### Nowy Potop.

Dwa miesiące temu władze bezpieczeństwa na kresach uawniły szeroko zakreśloną i dobrze zorganizowaną akcję przemycania przez granicę polską na wschodzie żydów z Rosji do Polski.

Dalsza działalność władz bezpieczeństwa naprowadziła na ślad, że akcja powyższa jest prowadzona przez tow. emigracyjne „Hias”, które, posiadając niewyczerpane zasoby finansowe i całą sieć oddziałów swych wzdłuż granicy wschodniej, zdołało rozwinąć swą szkodliwą działalność do rozmiarów zastraszających.

O działalności tej podawano alarmujące informacje z ust do ust, nie mówiąc już o prasie małopolskiej i na kresach. Pomimo wszystko „Hias” kontynuuje swoją szkodliwą działalność na kresach, a władze centralne rządu naszego zachowują niezamącony spokój.

Mamy prawo zapytać, kiedyż nareszcie zostanie wyjaśniona ta tajemnica i jakie to siły powodują stan bezwładności czynników miarodajnych. (6)

## KRONIKA

### — Kalendarzyk.

Eżis: Czwartek, 7 września Jana M.  
Zachód słońca g. 4 m. 52  
Wschód g. 6 m. 19.

### — Widowiska.

„Luna” (Przejazd 1)  
„Czarny Puma”  
„Odeon” Przejazd 2  
„Tryumf Jacka”  
„Grand-Kino” (Piotrkowska 72)  
„Życie za życie”  
Teatr letni „Scala” (Cegielniana 13)  
Kino Popularne (Konstantynowska 16)  
„Tajemnica cyrku Daitura”  
„Ogród Ogniska Załog.” (Przejazd) i  
jubileuszowy koncert orkiestry St. Namysłowskiego.

### — Kalendarzyk historyczny.

1831, 350 armat rosyjskich od strony Woli bombarduje Warszawę.

### — Likwidacja strajku tramwajowego.

c) Wczoraj nareszcie, o godz. 5 popołudniu, Kolej Elektryczna Miejska ruszyła z powrotem po uporaniu się z delegatami pracowników, którym przyznano 40 proc. podwyżki płac.

W rezultacie tego kompromisu, cenę biletu za przejazd podwyższono z 60 do 70 marek, a dla dzieci, uczącej się młodzieży i żołnierzy 35 mk.

### — Nowy konsul niemiecki w Łodzi.

p) Na konsula niemieckiego w Łodzi został zamianowany radca stanu dr. Paweł Szwarc. Dr. Szwarc był poprzednio kierownikiem konsulatów niemieckich w Turcji Budapeszcie i Pradze czeskiej.

### — Likwidacja urzędu walki z lichwą.

p) Czynności likwidacyjne urzędu walki z lichwą są już na ukończeniu i część aktów przesłano do Warszawy, zaś funkcje urzędu obejmuje komisariat rządu. Biura przeniesione zostały na ulicę Pustą 13, gdzie wkrótce rozpocznie się urzędowanie.

— Konferencja w sprawie żądań metalowców. Strejk trwa w dalszym ciągu.

p) Wczoraj w lokalu inspektora pracy odbyła się konferencja w sprawie zlikwidowania strajku metalowców.

Na wstępie inspektor pracy zakomunikował przemysłowcom iż robotnicy cofnęli swe poprzednie żądania 40 proc. podwyżki, powiększając je do 75 proc. W odpowiedzi na to przedstawiciel przemysłowców oświadczył, że nie tylko nieporozumienie, do negocjacji

w sprawie żądań podwyżki o 40 proc. i wobec tego o ile robotnicy nie cofną nowych żądań pertraktacje prowadzone być nie mogą. W trakcie rozmowy wysunęła się sprawa zasadnicza podwyżki, a mianowicie przemysłowcy oświadczyli iż gotowi są dać 40 proc. podwyżki do płac minimalnych, zaś co do płac maksymalnych i akordowych pozostawiają sobie wolną rękę. Wobec tego że robotnicy żądają bezwzględnie podwyżki jednolitej bez różnicy plac i rodzaju pracy, p. inspektor zaproponował aby dla pracy akordowej stosować stopę podwyżkową od 25—50 proc. od płac minimalnych.

Przemysłowcy natomiast oświadczyli iż propozycję inspektora pracy przyjmują do wiadomości i zreferują ją na zebraniu przemysłowców, propozycję zaś robotników bezwzględnie odrzucają. Wobec powyższego konferencja została zerwana.

— Przepękanie wagonów bagażem ręcznym.

Ministerstwo kolei zarządziło, by służba kolejowa zwracała baczną uwagę nie tylko przy wejściu podróżnych na peron stacyjny, oraz przy wsiadaniu do wagonu, czy bagaż zabrany do wozu osobowego może być uznany za bagaż ręczny, lecz także baczyla podczas jazdy, oraz w stacjach docelowych na to, czy bagaż ręczny odpowiada co do wielkości i pojemności postanowieniom taryfowym, które zezwala ją podróżnemu zabrać do wagonu tylko tyle bagażu, ile zmieści się ponad i pod jego sie dzeniem. W razie ujawnienia nieodpowiedniego tobołku ręcznego, kosza itp., należy go w najbliższej stacji nadać jako bagaż (za dopłatą).

Gdyby mimo przeprowadzonej kontroli w stacji wyjazdowej i w pociągu niektóre nienadające się jako bagaż ręczny tobołki dojechały w przedziałach bez uiszczenia przewoźnego aż do stacji docelowej, mają organa stacyjne teje stacji (portjerzy itp.) doprowadzić te tobołki do kasy bagażowej, celem dodatkowego ściągnięcia taryfowej opłaty. (8)

### — Dar dla repatriantów.

Jak się dowiadujemy, Wydział powiatowy sejmików w Piotrkowie na plenarnym posiedzeniu sejmików w dniu 26 sierpnia r. b. uchwalił na odbudowę powiatu grodzieńskiego i pomoc repatriantom jednorazowy zasiłek w kwocie 2 milionów marek polskich. Jednocześnie Wydział Powiatowy występuje do gmin powiatu piotrkowskiego z wezwaniem do złożenia 100 centnarów metr. żyta na potrzeby rolnicze w powiecie grodzieńskim. (1) (lot)

### — Z Kasy Chorych.

Zarząd Kasy Chorych m. Łodzi niniejszym podaje do wiadomości, że do biura centralnego przy ul. Wólczańskiej Nr. 225 zaprowadzona została dodatkowa linja telefoniczna, numer aparatu 2177. (2)

### — W sprawie zwolnienia koni.

Wobec niewłaściwego składania podań do M. S. Wojsk. i wewnętrznych o zwolnienie koni uznanych za zdadne do służby wojskowej komisariat rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, iż zgodnie z par. 9, 10 i 11 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o obowiązku odstępowania na rzecz państwa zwierząt pociagowych i wozów podania o zwolnienie od świadczeń winny być wnoszone do komisariatu rządu w terminie 2 tygodniowym po ukończeniu przeglądu.

Podania złożone po terminie rozpatrywane nie będą. (5)

### — Potajemny ubój psów.

Przy ul. Ozorkowskiej nr. 4 w mieszkaniu Rostela Roberta wykryto potajemny ubój psów. Mięso i skóry skontiskowano i przesłano do zakładu utylizacyjnego przy ul. Dolno-Wschodniej. Rostelowi sporządzono protokół.

### — Uszustwo.

Od Majlecha Wajntrauba zam. przy ul. Nowo-Cegielnianej nieznaną y mężczyzna pod

pozorem sprzedaży maki wyłudził 400 tysięcy marek z którymi zbiegł. Dochodzenie w toku.

### — Ukarany dorożkarz.

p) Spisano protokół celem pociągnięcia do odpowiedzialności dorożkarza Michała Olsz... (Nr. 167) za nie przestrzeganie taksy dorożkarskiej.

## Wypadki i kradzieże.

### — Przejechanie samochodem.

(1) Na ulicy Piotrkowskiej przed domem Nr. 82 samochód Nr. 39 należący do Marek Józefa zam. przy ul. Miłszej 56 najechał na Henryka Staniszewskiego lat 16 zam. przy Siołsie Pabjanickiej Nr. 16. (6)

### — Wojownicza rodzina.

W dniu 3 b. m. we wsi Bukowice gminy Grójeckiej była urządzona zabawa przez p. Sarachmanowa u gospodarza Felkiera Adama. Podczas niej zaszło nieporozumienie między synem gospodarza Hermanem Felkierem, a je dnym z gości Omencetrem Aleksandrem, które przeszło w kłótnię, a następnie w bójkę, w trakcie której odebrano nóż Omencetrowi Aleksandrowi. Omenceter jednak nie dał się wygra ną i posłał po swoich krewnych, którzy w krótkim czasie przyjechali powozem, napadli na bawiących się gości i poczęli ich bić. W wyniku bójki zostali ciężko poranieni; bracia Szwarc Robert i Gustaw, gospodarz Felkier Adam z synem Hermanem oraz kilku z gości odniosło lżejsze rany. Z napastników nie został nikt uszkodzony. po dokonaniu napadu Omencetrowie odjechali z tryumfem do domu z temi słowami: „Popamiętajcie, że tu byli Omenceterowie!” Zawiadomiona o powyższem p.p.p. prze prowadziła dochodzenie, wykryła winnych, aresztowała i osadziła w więzieniu 7 osób; Omencetra Marcina z synami, Aleksandrem i Marcinem oraz Omencetra Frydrycha z synami Karolem i Frydrychem i Killeera Aleksandra. Sprawa została przekazana władzom sądowym. (1)

### — Napad.

W dniu 5 września rb. Józef Kostrzewa, lat 40 wyszedł do tunelu przy ul. Tramwajowej po żonę swą Walerję, pracującą w fabryce. Przechodząc przez tunel spotkał 4 nieznanym mu mężczyznom, którzy zażądali od niego pieniędzy. Dostawszy jednak od Kostrzewy odpowiedź odmowną zrewidowali go. Nic nie znalazwszy pobili Kostrzewę dotkliwie i udali się w stronę ul. Przejazd. Poszkodowany udał się za nimi i przechodzącemu st. posterunkowemu 8 komisariatu, który szedł na sprawdzanie posterunkowy Szczepaniak wraz z Kostrzewą udał się w pogon za bandytami. Na wezwanie posterunkowego, aby stanęli złoczyńcy zaczęli uciekać przez pole znajdujące się naprzeciwko remizy tramwajowej. Wtedy Szczepaniak dał trzy strzały za uciekającym, skutkiem czego jeden z nich przewrócił się. Jak się okazało jest to Stefan Kobielski lat 32 bez miejsca stałego zamieszkania, który kilkakrotnie już był karany za kradzież Kobielskiego po spisaniu protokołu odsłano do urz. du śledczego. (8)

### — Kradzieże.

Z mieszkania Marjanny Laskowskiej przy ul. Zielonej 32 nieznaną sprawcy skradli różnych rzeczy na sumę 120 tysięcy marek. Dochodzenie w toku. (6)

Z mieszkania Zeliny Hermana zam. przy ul. Sienkiewicza 67 nieznaną sprawcy skradli różnych rzeczy wartości 300 tysięcy marek.

Z mieszkania Józefy Lewity Lipowa 20 skradli nieznaną złodzieje różne rzeczy wartości 900 tysięcy marek. Sprawa o kradzieży nie wykryto. (6)

Przy placu Bałuckim została zatrzymana Fryda Muna zam. przy Szosie Aleksandrowskiej Nr. 14, która usiłowała sprzedać towar pochodzący z kradzieży. Przeprowadzone dochodze

nie ustaliło, że kradzieży dokonywał konduktor pociągów towarowych na dworcu Łódź—Kaliszka Oswald Francman wspólnie z innymi. W mieszkaniu jego podczas rewizji znaleziono 11 sztuk jedwabnych szali 12 metrów flaneli i 6 metrów sukna. W sprawie tej wszczęto dochodzenia (lot.) (6)

## Teatr i sztuka.

### — Koncert Heleny Fotygo.

Prymadonna opery berlińskiej Helena Fotygo wystąpi w Łodzi d. 14 bm. w sali Filharmonii z udziałem znanego skrzypka Stanisława Frydberga. Prasa zagraniczna z ogromnym uznaniem wyraża się o niepospolitym talencie pani Fotygo zaliczając ją do rzędu wybitnych śpiewaczek współczesnych. Akompanjować będzie dyr. Teodor Ryder. (7)

### — Dwa koncerty N. Plewickiej.

W sobotę i niedzielę d. 9 i 10 bm. o godz. 6-ej wiecz. w sali Filharmonii wystąpi dwukrotnie słynna śpiewaczka rosyjska Nadieżda Plewickaja, niezrównana odtwórczyni pieśni i romanów cygańskich.

Koncerty p. Plewickiej wywołały w mieście naszym duże zainteresowanie i cieszyć się będą niewątpliwie zasłużonym powodzeniem. Akompanjować będzie dyr. Teodor Ryder. Bilet w kasie Filharmonii. 7

### — Z Operetki.

Od dnia 8 b. m. Zespół Operetki krakowskiej z udziałem gości warszawskich rozpoczyna szereg przedstawień w teatrze Scala.

Na pierwsze przedstawienie zostanie odegrana wspaniała operetka wokalno-humorystyczna Oskara Strausa p. t. „Dookoła miłości“ w której prócz sił stałych pp. Bańkowskiej, Bańkowskiego, Beigelmana, Celińskiej, Jaskówny, Jastrzębskiego, Kosińskiej, Pałańskiego, Rapińskiego, Popielewskiej Eug., Popielewskiej M., Rapackiego, Rapackiej, Solińskiego, Steczki, Winiaszkiewicz, Witkowskiego, Wołowskiego, Wrocławskiej Zubrzyckiej, Zdątecznego i innych wyślą gościnnie utalentowana Warszawa Loda Rogińska w roli Stelli, w akcie II-gim. Balet futurystyczny „Pam-Bam“ odtąńczy: primabalerina Eug. Popielawska i Feliks Bańkowski — oraz Shimmi-Foxrot „Mysteri“ corps de balet 5 pary. Reżyseruje T. Wołowski.

W przygotowaniu „Baron Kimmel“, (7)

### — Dzisiejszy jubileuszowy koncert orkiestry Namysłowskiego.

Przypominamy, że dzisiaj orkiestra narodowa znajdująca się pod kierunkiem p. Namysłowskiego święci swój 40-to letni jubileusz. Jesteśmy pewni, że społeczeństwo polskie tłumnie zapełni w dniu dzisiejszym orrórdek przy ul. Przejazd Nr. 1. aby oddać hołd ociemniałemu twórcy tejże orkiestry p. Karolowi Namysłowskiemu, który osobiście będzie dyrygował jubileuszowym koncertem. Początek punktualnie o g. 8-ej wieczór. (2)

## Z dziedziny mody.

### Obecna moda.

Moda obecna upodobała sobie w jaskrawych barwach, nie mogą być prosto dość żółte, czerwone, szafirowe i matowe, Pastelowe tony skazano na banicję. Jakby nam chciano dać choćby złudę niedoścignionego teraz dla nas południa z barwną jego intensywnością. Albo chce może moda wzbudzić w nowoczesnych Adamach rajske wspomnienia, spowijając najrozmaitsze Ewy w przezroczone tkaniny, w pajęczce etaminy i organdyny, krepy, batysty i musliny. Niechajże im będzie wolno w złocistych promieniach słońca być zefirkami powiewnymi — naturalnie pod tym warunkiem, aby przezroczystość ta nie otwierała... niestetycznych perspektyw... Gdyż wydłużona linja tegorocznej mody, że tak nazwę koszulowa linja, domaga się smukłych bioder, i wiotkich postaci. Biada, jeśli figura z wyładowanymi biodrami z „przerastałem“ mięsem zabląka się w taką ostłą, lub gdy rozcięty, przejrzysty, gazowy rękaw czubija treściwa, zaczerwieniona, tłuste ramio-

na. Zresztą i te zwoje falujących wstążek, boków i zębów, na prawo, na lewo, z jednej strony, ze wszystkich stron, domagają się kategorycznie powiewnej kobieci, pełnej graji, uniejącej się obracać w tej wiotkiej sferze. Niestety — kobiety ciągle jeszcze bagatelizują kulturę ciała i sportowe trenowanie się.

Moda wyładowała się w barwie i linii — zachowała skromność i prostotę. Często-kroć ażur jest jedynym przybraniem, przy wielokowzorstych fularach tylko jeden piękny kwiat lub rozetka spinające pasek. Kostjomy letnie mają wolne, krótkie zakieci, które i w jesieni będą bardzo modne. Z innych zaś niespodzianek? Spódnica staje się coraz dłuższa i dłuższa — przy kostjumie dół zakończony obrąbkiem na wzór pantalonów męskich — a wraz ze wzrastaniem cen materiałów rozszerza się i rozszerza. Za to oszczędność przy rękawach, które są często zupełnie wąskie. Przykrótniej talji, o którą rozgrywają się istne „zapasy“ nie można przeoforsować. Utrzymuje się i nadal nisko umieszczony pasek.

Na kostjomy i suknie płaszczowe — przyjęto znów łaskawie sukno, prócz tego serge i dufetyne.

Na płaszcze, długowłose materiały, grubsze sukno i selskinowe plusze.

Suknie wieczorowe — z velour — chiffonu, jedwabnej krepy, charmensy i taftu. Kolor czarny jest zawsze dystygowany, lecz i jaskrawe treściwe barwy — symbol sytości i dostatku, noworiszek przyświecać nam będą z przy-cienionego parkietu i łóż teatralnych, a więc rozmaite cytrynowe, kolorowe, kanarkowe... różnych wariantów. A wreszcie — futra i futra! Im kosztowniejsze — tembardziej są „westchnieniem“ każdej kobiety, nie bowiem nie ramuje tak pięknie i nie podkreśla wdzięku pięknej kobiety — jak futro! Muszę jednak dodać, że prawdziwe skórki idą na wagę złota, a nawet imitacje są tak kosztowne, iż trzeba wiele, wiele na nie pieniędzy... To też mężowie, ojcowie szykujcie portfele. (8)

## Interes ponad patriotyzmem.

W odzyskanym przez Francję Strassburgu odbyła się w tych dniach uroczystość odsłonięcia na placu Broglie pomnika dłuta rzeźbiarza Martzofla, wyobrażającego Marsylianę z wyrzutą na podstawie pierwszą strofą tego słynnego hymnu:

Allons, enfants de la patrie!

Zaledwie pomnik odsłonięto, a już — jak donosi dziennik „Cri de Strassbourg“ — nadeszło z Berlina do Strassburga, kilka skrzyń statuetek, będących wierną kopją, w zmniejszonym, rzeczonym pomniku, a sporządzonych, oczywiście w stolicy Niemiec.

Turyści więc, przybywający do grodu nadreńskiego, nabywać będą te „pamiątki“, uznawające patriotyzm francuski, nie podejrzewając wcale, że są one „made in Germany“.

Przypomina to owe orzeczki polskie, wyrabiane także w Niemczech.

Aby handel szedł! (o)

## Postępy przy druku banknotów.

Ulepszenie wyrobu banknotów francuskich tak trudnych do podrobienia, zawdzięczać należy nieprzyjemnemu wypadkowi, który zdarzył się Napoleonowi III. Przed laty sześćdziesiątu banknoty francuskie były jednobarwne i często podlegały fałszowaniu. Gdy pewnego dnia cesarzowa Eugenia zwiadała Bank francuski, oprowadzający ją po gmachu dyrektor ofiarował na pamiątkę monarchini jeden z podrobionych banknotów, opiewający na sumę tysiąca franków. Cesarzowa wróciwszy do pałacu Tuileryjskiego, schowała ten banknot do szkatułki stojącej na biurku małżonka i zapomniała zupełnie o nim. Po pewnym czasie otrzymała u-

cesarza posłuchanie pewien stary jego znajomy, który popadł był w nędzę. Napoleon II pragnąc mu doznać doraźnie, sięgnął do szkatułki, w której zwykle chował pieniądze, dobył z niej banknot tysiaccfrankowy i wsunął w rękę petentowi. Trzeba trafu, że był to właśnie ów banknot fałszywy, gdy więc obdarowany chciał go zmienić, aresztowano nieboraka i dopiero śledztwo wyjaśniło nieprzyjemną pomyłkę. Przygoda ta jednak przyczyniła się do ulepszenia wyrobu banknotów francuskich. (d)

## Przemysł i handel.

### WYWÓZ WALUT ZAGRANICZNYCH.

(a) Min. skarbu wydało zarządzenie powiększające sumę waluty obcej, która może być wywieziona przez posiadacza paszportu zagranicznego z 20,000 do 100,000 mk. na każdy paszport i wywóz do Gdańska ze 150 do 1,000 franków szwajcarskich.

### Sowiecka taryfa celna (przywozowa).

(=) Obecnie obowiązujące w Rosji Sowieckiej nowa taryfa celna, zatwierdzona przez Radę Komisarzy Ludowych 14.2.1922.

W nowej taryfie podział i nomenklatura artykułów odpowiada dawnej rosyjskiej (1906). Artykułów wszystkich — 218. Lista towarów zakazanych do przywozu w dawnej taryfie ze względów sanitarnych, bezpieczeństwa państwa, i moralności publicznej została obecnie uzupełniona przez zakaz przywozu do Rosji spirytu su, soli kuchennej, kamieni szlachetnych, pereł i korali.

Znaczne zmiany wprowadzono w stawkach celnych. Wyrażone są te ostatnie w rublach złotych, ale mogą być płacone w walutach zagranicznych i rublach sowieckich według kursów, ogłaszanych przez Komisariat Finansów.

Oznaczone w taryfie stawki celne obowiązują w stosunku do państw, z którymi Rosja zawarła traktaty handlowe. Towary z innych krajów płać zasadnicze stawki z dodatkiem 100 proc., albo też 50 proc. wartości towaru.

Wyroby włókiennicze podwyższone bardzo znacznie. Przędza bawełniana Rb. 62 przeszła za pud. Przędza lniana, konopna i juto wa płać się do Rb. 40 (dawniej Rb. 13) za pud. Przędza jedwabna Rb. 216 (90). Przędza wełniana Rb. 40 (23). Cło od tkanin bawełnianych dochodzi do Rb. 4.60 od funta (zamiast dawnych 2.60). Tkaniny jutowe, lniane i konopne Rb. 2.75 (1.50). Tkaniny jedwabne Rb. 36 (12.40) od funta.

Dla naszego miasta interesującym jest cło od manufaktury, obowiązujące dzisiaj. (o)

## Gięda warszawska

z dnia 6 b. m.

4½% listy ziem.	Dol. St. Złd. 7725	7560
za 100 mk. 50	Marki niem.	5.95
6% obl. m. Warsz.	Franki franc.	—
5% obl. m. Warsz.	Funty	—

### Czeki i wpłaty.

Belgia	580	Londyn	33500
Berlin	5,75	Nowy Jork	—
Gdańsk	—	Paryż	395
Praga	285	Wiedeń	11.5

### Akcje.

Bank hand.	5700	Ostrowiec	10.250
„ Dyskont	3700	Radzki	3675
„ Kredyt.	3700	Starachowice	6200
„ Zjed. z pol.	1400	Zyrardów	—
Cukier	78000	Borkowski	16 50
Drzewo	—	Zegluga	1990
Lilpop	5625	Jabikowscy	2850
		Nafta	1850

Pojierajcie przemysł polski!



**OBUWIE**

sze Paryskie i Wiedeńskie fasony z najlepszej skóry posiadają stale na składzie  
**STELZNER i WEBER**  
141 Piotrkowska 141.

Wykonujemy zamówienia i wszelkie roboty z zakresu szewstwa po cenach przystępnych. 3283s

Poważna instytucja poszukuje rutynowanej

**stenotypistki**

(maszynistki)

która umiałaby samodzielnie sporządzać protokoły.

3745s1

**Kto wskaże wolne mieszkanie**

za wysoką prowizję, meblowane lub niemeblowane, bez różnicy ilości pokoi. Oferty pod „K. S.“ w „Rozwoju“

3746s2

**Ogłoszenie.**

Komornik przy sądzie Okręgowym w Łodzi, na powiat Łaski, A. GAŁCZYŃSKI, zamieszkały w Łasku, na zasadzie art. 1030 Ust. Proc. Cywilnej, ogłasza że dnia 13 września 1922 r. od godz. 10 rano, we wsi Czeszków, gm. Buczek będzie dokonana publiczna licytacja mienia ruchomego, należącego do sukcesorów po zmarł. małż. Guzińskich składającego się z żywego i martwego inwentarza ocenionego na sumę mk. 312,225. 3711K1

**Czytaj z uwagą!  
„Odrostowłos“**

Wynaleziony w 1922 r. przez Polkę wychowaną w Ameryce Mery — Jasińska.

Jako kobieta rozumiem co znaczy utrata włosów zwłaszcza dla kobiet i ludzi młodych. Spróbujcie środka „ODROSTOWŁOSU“ który zapobiega wypadaniu, niszczy łupież, nadmiar tłustości włosów i powoduje piękny bujny porost — zachowajcie jednolity kolor, oraz wywołujecie odrost włosów nawet u zupełnie łysych.

Środek ten jest opatentowany i zarejestrowany.

Poleca firma „Mery“ Warszawa, Krucza 29 m. 9, w Łodzi, dostać można u p. M. Starońskiego Piotrkowska 47 róg Zielonej. Cena butelki 1250 mk. i 2500 mk.

Dla aptek i składów aptecznych daje rabat. 3745K1

**Teatr letni SCALA**

w ogrodzie.

Cegielniana 18.

Dyr.: S. Kuperman.

Deszcz nie przeszkadza, gdyż widowiska jest pod dachem

Piątek 8, sobota 9 i niedziela 10 p. m.

Nieodwołalnie ostatnie 3 przedstawienia!

**Zupełnie nowe sily artystyczne**

15 pierwszorzędnych atrakcji!

DUET MISTERANO akrobaci parterowi  
AMANDE i ANGELLO angielscy żonglerzy  
LUBOW HELENA rom cygan.

**BOL. KAMINSKI**

Najmniejszy i najlepszy humor w Polsce własny repertuar

KIRZYK A. N. człowiek o żelaznych nerwach

WENTERY DUET tańce modern tańce Oj-ra

MR. COOK żywy kinematograf

KLOUN i PARTN. imitacja zwierząt

ADLER'S tańce na łopaci

K. MASŁOWA subretka — nowy repertuar

H. DOMANSKI ulubieniec publiczny, nowy repertuar.

W. JELECKI imitator, sceny mimicz. Lolą Patroni i inni

**i wiele innych atrakcji.**

Uprasza się o wcześniejsze wykupienie biletów w kasie teatru od g. 11—2 i 5—9 w. 3747K1

**Potrzeba**

2 czeladzi krawców zdolnych na I rzędne kategorie Zakład krawiecki Konstantynowska № 5 Fr. Klinowski. 3736K2

**Pokój**

suchy, widny, z całodziennym utrzymaniem, dla dwóch uczni lub uczennic. Wiadomość ul. Nawrot 59, m. 5. 3742s1

**Inteligentne**

bezdzielne małżeństwo poszukuje 2-ech pokoi bez mebli przy rodzinie, w okolicach Pl. Wolności i Pomorskiej, od 1-go Października. Oferty pod „Przedziałnik“ do administr. „Rozwoju“ 3741s5

**Hurtowa i detaliczna** sprzedaż sezonowych towarów lokciowych wełnianych i bawełnianych, oraz pończoch, skarpetek i rękawiczek, Biuro „Fortuna“ Łódź, Wólczańska 165, tel. 14-98 3728K3

**Fotografia „APOLLO“**

Łódź, ul. Rzgowska № 2, przy Górnym Rynku wykonywa fotografie „Miniatur“ specjalny rozmiar dla matryki szkoln. 5 sztuki 500 mk. 3729R5

**Nauczycielki**

z doskonałą konwersacją francuską i muzyką na godziny, wychowawczyni, freblanki, bony z zyciem i gospodynie poleca pierwszorzędne biuro nauczycielskie Adamowiczowej Piotrkowska 91. 3731s2

**Samochód**

ciężarowy 2 tonnowy firmy Prast o oraz

**wolancik**

lekki do sprzedania Wiadomość ul. Napiórkowskiego 67 3722K2

**Dr. Eugenia Gerszuni**

Piotrkowska 121

Choroba kobieca i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12 — 1 i od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 12. 3683p10

**Domek**

murowany w Ozorkowie sprzedam 13, 2 skłupy mieszkanie wolne. 3717K5

**Płace**

30% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję Konstantynowska 7 Milich prawa oficyna I-sze piętro 359p9

**KUPUJE**

płace 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna oficyna, I p. m. 13. L. Milich. 3569

**Dr. S. KANTOR**

specjalista chorób wenerycznych i skórnych Ul. Ewangelicka 2. Godz przyjeżdż od 9—2 i 6—8. Pniedzi od 5—8. 3612

**Kupuje medie**

żywane, maszyny do szycia i tura, garderobę i sprzęt domowe. WAJCMAN Działna 19 (2553)

**Na wybudowanie**

pro wizorycznej drewnianej szopy dla samochodów przy ul. Pomorskiej Nr. 135/137. Kier. Rej. Inż. Sap. Łódź, Nowo Targowa 18 ogłasza postępowanie ofertowe.

Wzywa się ubiegających się na dzień 9 września 1922 r. w godzinach biurowych, celem otrzymania warunków umowy i słowch kosztorysów. 3727s2

**Szyby**

okienne posiada stale na składzie, oraz wykonywa wszelkie roboty szklarskie solidnie i tanio. Firma Chrześcijańska Jan Sandryk Łódź, ul. Piotrkowska 249 3686d10

**OWOCE**

świeże wszelkich gatunków hurtowo i detalicznie

— poleca —

**Józef Żurek**

3684K1

Łódź, Piotrkowska 181. — Firma Chrześcijańska



3462s

**wygodnie i**

na raty i  
Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary lokciowe, bieliznę i t. d. nabyć można po cenach przystępnych tylko u firmy

**„OSZCZĘDNOŚĆ“**

Wólczańska 43, front, pierwsze piętro. 3409

**MASZYNY DO PISANIA.**

3367

Mercedes, Underwood, Remington i t. p. Taśmy, kalka reperacje. NAJTANSZE ZRODŁO

ADOLF GOLDBERG ul. Andrzeja № 1.

**LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW****LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS**

145 Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów optata podług taksy. 3582s

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą

**Szwajcarskie gorzkie zioła**

Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut“. Sprzedają apteki i składy apteczne. 3218d.

**Dr. F. Skusiewicz**

ul. ANDRZEJA 11.

choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9 — 11 i o 5 do 7 i pół pp. Pniedzi od 5—8 698—B—s

Łgzenie, Liszaje i t. p. usuwam się

**„Lain Age“**

sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka A. Gąseckiego w Warszawie. 3280s

**Dr. STAWOWCZYK**

Sienkiewicza 29.

Choroby wener. i skórne

Przym. od 9—10½, i 5—7 329s

**Pokój**

z utrzymaniem do wynajęcia. Oferty „W. Z.“ do Rozwoju. 3751s3

**Kupuje**

złoto, srebro, wszelką biżuterję garderobę męską używaną i t. p. przedmioty. Sklep komisowy

**Drobne ogłoszenia.**

**Kupno i sprzedaż:**

**AA** Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódziecki Piotrkowska 108 6262-0

**AAA** Kupuje meble, dywany, futra, garderobe, maszyny do szycia, plac najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m. 13 parter. 8077-24

**S**przedam urządzenie sklepowe tanio byle zaraz Targowa 15 m. 4. 8071-1

**S**klep spożywczy z koncesją na piwo z meblami z powodu wyjazdu sprzedam Radwańska 55 sklep. 8072-2

**A** Łóżka materace, szafy, bielizniarki, stoły, krzesła, otomany, leżanki sprzedaje najtaniej Piotrkowska 101 Korczak. 8101-1

**S**przedam kredens, stół, krzesła, biurko, otomanę, szafę Piotrkowska 189 m. 9. 8102-5

**S**przedam zaraz pianino, wolant, gongiarkę i welnę szta czną. Wiadomość Piotrkowska 275-18 J. Kapeckl. 8110-2

**S**przedam dom w śródmieściu za 16 milj. Kilińskiego 101 m. 2 Szymdt. 8097-2

**S**przedam parę łóżek dębowych masywnych prawie nowych 55,000, parę kamaszy przepasowanych męskich N8 10,000 leżankę 25,000 Składowa 21-51 8106-1

**W**alach kasztan wysoki lat 5 do sprzedania Pusta 21. 8082-2

**S**klep do sprzedania w śródmieściu jeden pokój dwa okna wystawowe. Oferty do Rozwoju pod „Sklep” 8086-1

**S**przedam charta i symfonję. Wiadomość Nawrot 62-16. 8087-2

**TOKARNIE** 2-3 met. używaną lub nową kupię A. Kolarz Łódź Napiórkowskiego 7. 8088-2

**Z** powodu wyjazdu jest do sprzedania mleczarnia z urządzeniem, mieszkaniami i meblami. Wiadomość Podlesna 4 w Tow. Rozwój 8091-1

**R**olwagę, chomont i siódło angielskie sprzedam Wólczajska 163 Witanowski 8092-1

**KREDENS** garderobe, szafy, łóżka, otomanę, stół, nocne szafki sprzedam Sienkiewicza 59 oficyjna drugie wejście drugie piętro mieszka. 26. 8061-3

**U**rządzenie sklepowe do sprzedania Gubernatorska 31. 8130-5

**S**przedam maszynę Singera oryginalną meblową prawie nowa 300,000 Piotrkowska 292-2. 8138-1

**D**om składający się 12 pokoi wolnych zaraz do sprzedania 5 milj. Rzgowska 90. 8141-3

**Z** powodu wyjazdu sprzedam biurko, otomanę, leżankę, łóżka, umywalnię, komodę, szafki nocne stół, krzesła, zegar, zegarm, słupki, wieszak Piotrkowska 223-3 8160-6

**S**przedam dom ul. Kilińskiego 225. Wiadomość na miejscu u gospodarza albo Kuluszki J Sikorski. 8125-5

**M**onia i wóz sprzedam Ruda Pabjanicka Saurer ul. Czarana droga u ogrodnika. 8158-10

**S**klep spożywczy sprzedam z powodu wyjazdu Łączna 7 w skłenie. 8147-3

**P**lac w Łodzi lub na przedmieściu kupię. Oferty z cena w Rozwoju pod „Plac” 8150-2

**N**ajwięcej gospodarek, młynów domów, folwarków ma co sprzedania biuro „Pośrednik” Zgierz Parzęczewska 5. 8154-1

**Różne:**

**A** kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 7941-8

**N**auczycielki, treblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielegniarki, gospodynie, biuralistki, handlowczyńce poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7948-3

**Z** dolnej krawcowej, szyjącej w prywatnych domach oddaje pokój z opałem za małą pomoc w gospodarstwie. Oferty Rozwój pod lit. „I. G” 8055-1

**R**utynowana nauczycielka muzyki udziela lekcji gry na fortepianie Al. Kościuszki 31 m: pp. Góreckich. 8113-5

**B**udowa i reperacja studni szybko i akuracie pod gwarantacją Rzgowska 141 Witeczak. 8063-4

**P**otrzebna zdolna panna do pielegniowania haftu ul. Wólczajska 139 m. 21. 8108-2

**P**otrzebna dziewczyna do wszystkiego lub starsza kobieta z świadectwami zgłaszać się Kilińskiego 152 u gospodarza. 8109-2

**O**grodnik poszukuje posady od października w Łodzi i na wyjazd Fabryczna 5 Lebrzych 8111-1

**C**hłopiec 17 lat czytać i pisać umiejący rzetelny na lokajczyka do dworu potrzebny. Oferty pod „Jes” 8103-2

**P**otrzebny chłopiec do terminu do szewca uczciwych rodziców wiadomość Lipowa 65 sklep. 8094-1

**P**óżne mieszkania do wynajęcia. Wiadomość 15 minut od Górnego Rynku ul. Odynca 5 u gospodarza. 8095-1

**Z** trzema milionami przystąpię do interesu lub dam na do bry procent. Oferty „Zysk” w Rozwoju. 8095-1

**P**otrzebny człowiek do koni samoty w średnim wieku do ogrodnika Brzezińska 101. 8081-1

**P**otrzebni podręczni i chłopcy stolarnia Spacerna 26. 8085-4

**P**rzyjmę dwóch, lub trzech uczniów na stację Wólczajska 91 II-e p. Witkowska. 8089-3

**M**łoda inteligentna panienka z 4 kl. wykształceniem poszukuje posady bony do dzieci w majątku lub w mieście. Oferty Rozwój pod „Poszukiwane”. 8078-1

**P**okój umeblowany do wynajęcia tanio byle zaraz z nowo do wyjazdu. Wiadomość Krucza 2 u trzejera. 8079-2

**K**opczki potrzebne na wieś zgłaszać się Główna 17 m. 2 w piątek i sobotę. 8159-2

**S**pólnik lub spółniczka do sklepu tytanowego może złożyć ofertę pod „Cztery miliony” do Rozwoju. 8161-2

**B**iurowo Pośredniczo-Handlowe A. Taszyckiego Piotrkowska 90 tel. 840 sprzedaj kupno. Majątki ziemskie, gospodarki, domy, place, młyny, fabryki, interesy handlowe. 8164-22

**Zagubione dokumenty**

**A** bram Leib Blech zagubił kartę rejestracyjną 1884 r. wyd w Łodzi. 8065-1

**R**osolak Kazimierz zagubił kartę powołania wyd. w P. K. U w Łodzi 8054-1

**D**rażga Adolf zagubił dowód osobisty wyd. w Chojnach. 8056-1

**D**ąbrowski Władysław zagubił Ruzycę pow. Łęczycki zagubił kartę powołania wyd. w P. K. U. w Tomaszowie. 8058-1

**B**ierzyński Jan zagubił paszport polski wyd. w Łodzi. 816-2

**B**artkiewicz Jan zagubił tymczasowy dowód osobisty wyd. w Zgierzu. 8075-1

**W**ażmierczak Jan zagubił kartę zwolnienia wydaną w P. K. U. 8076-2

**Z**agubiono portfel dn. 319 z różnymi dokumentami na imię Andrzeja Wiosny. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot do Rozwoju. 8080-1

**S**chwiele Julusz zagubił portfel zawierający paszport polski, kartę związku majstrów wyd. w Łodzi. 8124-3

**P**leciński Aleksander zagubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane w Poznaniu. 8126-3

**O**dek Bronisław zagubił paszport polski wyd. w Łodzi. 8128-3

**N**aglik Kazimiera zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 8117-3

**C**ymmer Edward zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. we Lwowie. 8118-3

**Z**agubił weksel na sto rubli rosyjskich wystawiony na Ludwika Kunke przez Tomasza Somskiego Ostrzeżę się przed kupnem. 8125-1

**Z**agubiono dokument osobisty wyd. w pow. brzezińskim na imię Jan Galazka 8155-3

**S**trachowski Franciszek zagubił paszport polski wyd. z gm. Staw pow. kaliskiego. 8165-3

**B**łaszyk Andrzej zagubił paszport niemiecki wydany w Podębicach. 8114-3

**A** morszkiewicz Józef zagubił kartę od paszportu wyd. z fabryki Poznańskiego. 8115-1

**Tow. Akc. Browaru Parowego**  
**SS-rów K. ANSTADTA**

w ŁODZI, ul. Pomorska 36. Założone w roku 1867.  
**TELEFON 22-31.**

Największy browar w miejscu. Największy browar w miejscu.  
Poleca powszechnie uznane pierwszorządne:

**PIWO** PILZNEŃSKIE w butlach, syntach, syfonach i antalkach BAWARSKIE MONACHIJSKIE PORTER

**Kwas Węglany Co2** Własnej fabrykacji chęsty, płynny

N. B. Uprasza się przy kupnie o zwrócenie uwagi na etykiety i korki stemplow. GROTA, 10 i 8 Ko 8417

**S**pólnik lub spółniczka może złożyć ofertę pod „Dwa miliony” do Rozwoju. 8162-2

**O**dstąpię pokój przy ul. Piotrkowskiej, wiadomość Przejazd 86 skład paszy. 8165-1

**Z**agubił pies, wyżeł brzozy, tyg do polowania wachm. Węgrzyn areszt rej. ul. Nowo Targowa 18. 8166-2

**P**otrzebna służąca Sienkiewicza 13 Pomorski. 8156-2

**Z**demobilizowany ogrodnik z długą praktyką zagraniczną poszukuje posady ogrodnika od zaraz Pomorska 130 2 piętro. 8157-3

**L**okal na większy zakład mechaniczny potrzebny. Oferty w Rozwoju pod „Lokal”. 8149-2

**D**orostłym udzielam lekcji Główna 41 m. 17 prawa oficyjna parter. 8151-3

**P**otrzebna dziewczyna do służby lat 18 ul. Główna 41 m. 17 od 9-12 rano. 8152-2

**MIESZKANIA** jeden pokój lub z kuchnią poszukuje odstępne zapłacone Napiórkowskiego 12 (rzeźnik) 8153-1

**P**anienci umiejącej roboty sztyldkowe potrzebne zaraz do włóczkowej roboty Sienkiewicza 34 H. Lipiński. 8146-3

**O**dstąpię pokój jeden z umeblowaniem. Wiadomość Kilińskiego 251 w mleczarni. 8148-3

**P**otrzebny czeladnik malarski zgłaszać się do Rozwoju od 10 do 11 1/2. 8167-3

**P**otrzebna dziewczyna do nauki szycia i zarazem na posyłki. 8145-1

**POTRZEBNA** zdolna panienka do obsługi gości do bafetu restauracji Resursy Rzemieślniczej Kilińskiego 117. 8144-2

**W**toby wiedział o miejscu pobytu Marianny Kicińskiej córki Jana i Wiktorji zechce zawiadomić A. Szumińskiego Łódź Rzgowska 37. 8145-3

**D**yplomowaną nauczycielkę muzyki konserwatorju w Petersburskiego poleca pierwszorządne biuro nauczycielskie Adamowiczowej Piotrkowska 91 8134-2

**P**rzyjmę chłopca do terminu zakład mechaniczny L. Daberhut Południowa 6. 8140-3

**P**oznaniankę wykwalifikowaną gospodynię z chlubnymi świadectwami do samodzielnej służby domu poleca pierwszorządne biuro nauczycielskie Adamowiczowej Piotrkowska 91. 8142-2

**2-5** milionów potrzebne do interesu drzewianego na wiazki, gwarantuję hipoteką Łódźską zysku 100,000 tys. tygodniowo Przędzalniana 2 m. 8. 8135-2

**U**zdolniona sklepowa poszukuje posady bufetowej lub kasjerki Senatorska 8 m. 37 Kaczorowska. 8156-1

**Z**dolny maszynista do obróbki drzewa potrzebny Benedykta, N85. 8133-2

**M**aszynę do pisania kupię. Oferty pod „Maszyna” do Rozwoju. 8134-1

**P**racownia sukien „Wandy” Główna 55 2 piętro front wznosiła pracę fason kostjumów i płaszczy 20,000 suknie 8.000 mk. 8129-2

**U**dzielam lekcji ze wszystkich przedmiotów do klasy 6-iej wyłącznie Oferty w adm. Rozwoju pod „J. X.” 8151-3

**Z**agubił mały biały ostryżony piesek wabi się Bobik. Odrobować za wynagrodzeniem Dobrzyński Zawadzka 1. 8152-2

**P**otrzebne służące, kucharka i młodsza świadectwa lub rekomendacje wymagane Zachodnia 30 m. 3, 1 piętro. 8121-2

**S**łużąca potrzebna zaraz zgłaszać się Długa 63 p. Andrzej jak. 8122-2

**K**rawcowa przyjmuje wszelką robotę suknie damskie i dziecinne oraz fartuszki szkolne po cenie niskiej Karolewska 38 m. 50. 8127-3

**N**auczycielka udziela lekcji, przysposabia szybko do egzaminu, tamże stacja dla uczennicy Przejazd 48 m. 20. 8120-2

**M**orgę ziem w Tomaszowie Rawskim sprzedam Przejazd 48 m. 20. 8120-2

**P**rzybyłak się pies rasy foksterier lub czarny oczy podpalane pysk biały ogon krótki czarny na nodze lata czarna. Odrobować można Hipoteczna 25. 8119-2

**Zaginęła**

suka duża, zółta, pod brzuchem biała, przez lewą białą przepaskę, wabi się Fina, proszę odrowadzić za nagrodą Główna 55 m. 42. 385051

**Osoba**

lepsza umięta gotować i sprzątac potrzebna zaraz do dwójga osób na przychodnie lub na stałe. Wynagrodzenie dobre. Zgłaszać się ul. Zachodnia N8 36 m. 6 II piętro z frontu od 11-12 1/2 codziennie (3745K1)

**Kupię**

gospodarke wiejską w okolicach Łodzi z dogodną komunikacją w cenie około 10 milj. marek. Wymagane: dom o 3-4 pokojach, budynek gospodarczy i ogród owocowy. Oferty pod Kupię” do Agencji ogłoszeń W. Tracowskiego Łódź, ul. Radwańska 6. 374894

**Cena ogłoszeń** przed tekstem i w tekście 300 mk., za tekstem 200 mk., zвычайnie 80 mk., wśród drobnych 150 mk., nekrologi 150 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce, Drobne ogłoszenie bezterminowe 20 mk. za wyraz, duże litery 150 mk., dla poszukujących pracy 10 mk., najniższe ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamieszczone 50 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 kolumny, za tekstem 5 kolumn. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują trawca do godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każdą nową podwyżką obowiązującą już przyjętą od dnia zmiany cen bez uprzedzenia.

Redaktorów: redaktor Sławomir Bankowski, Wydawca: Jan C. Czajewski, W. H. H. S. Czajewski